

PITANJA I ODGOVORI

IZGUBITI OD KOGA ILI IZGUBITI S KIM

Pita nas jedan čitalac, da li je pravilno reći, da je Gligorić izgubio od Unzickera, kako u posljednje vrijeme pišu neke novine, ili je bolje reći, da je izgubio s Unzickerom, kako se većinom govori i piše.

Kao što svi šahisti znaju, izraz *izgubiti s kime* zapravo je skraćen šahovski izraz umjesto duljega *izgubiti igru (igrajući) s kime*. Izraz *izgubiti od koga* nije potvrđen ni kod starijih ni kod novijih dobrih pisaca, a razvio se nepotrebno i nepravilno zbog shvaćanja, da bi tko mogao pomisliti, da su i jedan i drugi, koji se spominju, izgubili partiju (igru) možda s nekim trećim. Slično je i sa skraćenim izrazom *dobiti s kime* umjesto potpunoga *dobiti igru (igrajući) s kime*, na pr. *Rabar je dobio s Barczom*. Kao što bi u prvom slučaju bilo pogrešno, ako bi tko shvatio, da su i Gligorić i Unzicker izgubili partiju, tako bi u ovom drugom slučaju također bilo pogrešno shvaćanje, da su i Rabar i Barcza dobili partiju.

Prema tome vijest naših novinara sa šahovskoga interzonalnoga turnira u Stockholmu, da je *Gligorić izgubio od Unzickera*, pogrešno je stilizirana, isto tako, kao što je i pogrešna stilizacija *Rabar je dobio od Barcze*. Takve pogrešne stilizacije može dati samo nešahist, kojemu nije u svijesti skraćenost šahovskoga izraza *izgubiti* ili *dobiti s kim* pa se boji pogrešnog shvaćanja.

Pravilno je dakle samo *izgubiti s kim* i *dobiti s kim*, pa tako treba i govoriti i pisati.

Lj. J.

ČITA SE ŠENOU ILI ČITA SE ŠENOA

Uredništvo »Jezika« primilo je ovaj upit:

»Na početku g. 1952. izašla je u Zagrebu, u nakladi »Mladosti«, popularna knjižica »Kemija razbibriga«, koju sam preveo iz američkog izvornika. Primivši gotovu knjigu začudio sam se, kad sam

u njoj našao izričaje, koji nisu potekli iz moga pera. Ne bih se možda na to osvrtao, da nisam kao prevodilac spomenut na istaknutom mjestu knjige, a ne bih htio odgovarati za jezik knjige, kakva je izašla iz štampé. Od preinaka moga prijevoda iznosim ovdje dvije, za koje mislim da će zanimati širu javnost.

Na str. 50. čitamo, različno od mog izratka: »Kad se tako tekućini dodalo dovoljnu količinu octa...« Toga ne bih nikada napisao i nisam zaboravio, da je protiv takvih konstrukcija pred mnogo godina pisao Mirko Divković u »Nastavnom vjesniku« (knjiga XXI., 1913). Zar su one od onda možda postale bolje? Gotovo bih mislio, da jesu, jer ih susrećemo u izobilju. Za potvrdu tome mogao bih navesti niz primjera iz novina, koje su mi baš pri ruci. Neka bude dosta ovaj jedan: »Čini se čudnim, da se prosječno iz hrvatske književnosti mnogo čita Kolara, Kumičića, Šenou, Novaka Simića i Đalskog...« (Zagrebački »Vjesnik«, br. 2379 (29) od 19. XI. 1952., str. 5.)

Druga primjedba tiče se riječi, koja se u najnovije doba često upotrebljava i ondje, gdje treba, i još više, gdje — mislim — ne treba. Na str. 18. moja se *zamršenija* molekula pretvorila u *složenu* molekulu. A ipak se značenja riječi *zamršen* i *složen* ne poklapaju. Na primjer, rečenice, koje gramatika zove složene, mogu biti vrlo kratke i jasne i nipošto ne treba da budu zamršene, t. j. komplicirane ili čak nerazumljive. Uostalom, kad bi i bilo *zamršen* i *složen* isto, ne bi bio dovoljan razlog, da se prva riječ proskribira.

Bio bih zahvalan stručnjaku filologu, koji bi ocijenio ispravke, koje sam ovdje prikazao.

Stanko Hondl

Prevodilac, sveuč. prof. dr. Stanko Hondl zaista s pravom prigovara preinaci ovih dvaju mjesta. Već je u 2. broju »Jezika« napomenuto, da uz pasivni glagol ne-do-